

203/I-23

31. 5. 2023.

**KOMISIJA ZA IZBOR U NAUČNO ZVANJE
VIŠI NAUČNI SARADNIK – DOKTOR SOCIOLOŠKIH NAUKA**
Sarajevo, 31. maj 2023.

**VIJEĆU - UNIVERZITET U SARAJEVU - INSTITUT ZA ISTRAŽIVANJE
ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI I MEĐUNARODNOG PRAVA**

PREDMET: *Izvještaj Komisije za pripremanje prijedloga za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik – doktor sociooloških nauka – 1 izvršilac*

Na osnovi člana 29., stav 5. i 6. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti Kantona Sarajevo (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 26/16) i člana 93. Statuta Univerziteta u Sarajevu, Vijeće Univerzitet u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava na sjednici od 22. maja 2023. godine donijelo je Odluku (broj: 159-3/I-23) o formiranju i imenovanju Komisije za izbor u naučno zvanje – **viši naučni saradnik – doktor sociooloških nauka – 1 izvršilac**, u sastavu:

- Prof. dr. Rasim Muratović, naučni savjetnik, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava – predsjednik,
- Emeritus, prof. dr. Dželal Ibraković, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet političkih nauka, član, i
- Doc. dr. Ermin Kuka, viši naučni saradnik, Univerzitet u Sarajevu – Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, član.

Na osnovu Odluke o saglasnosti Senata Univerziteta u Sarajevu, broj 01-9-49/23, od 27. aprila 2023. godine, objavljen je konkurs za izbor u naučno zvanje “viši naučni saradnik – doktor sociooloških nauka – 1 izvršilac” u dnevnom listu “Dnevni avaz” 29. aprila 2023. godine i na web stranici Univerzitet u Sarajevu – Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava (u daljem tekstu: Institut). Komisiji je stavljeno u zadatku da u skladu sa

članom 29. Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti (“Službene novine Kantona Sarajevo”, br. 26/16) provede konkursnu procedure izbora prema utvrđenim uslovima, razmotri pristigle prijave na konkurs, te sačini Izvještaj s prijedlogom za izbor u traženo naučno zvanje i dostavi ga Vijeću Instituta.

Komisija je zaprimila Potvrdu Odjela za opće i pravne poslove Instituta (broj: 152/I-23, od 16. maja 2019.) o blagovremenosti i potpunosti jedne prijave (dr. sc. Muamer Džananović) na Konkurs. Prijava na Konkurs je zaprimljena 10. maja 2023. (broj: 147/I-23).

Komisija je pregledala dokumentaciju i analizirala biografiju kandidata. Na konkurs kao jedini kandidat prijavio se **dr. sc. Muamer Džananović**, doktor sociooloških nauka i naučni saradnik Instituta. Dr. Džananović je uz pravovremenu prijavu priložio svu potrebnu dokumentaciju predviđenu Konkursom, odnosno zadovoljio minimalne uslove utvrđene u čl. 31. st. (1) tač. e). i čl. 32. st. (2) Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti za izbor u naučno zvanje viši naučni saradnik.

Nakon pregleda i analize dostavljene dokumentacije, Komisija podnosi Vijeću Instituta sljedeći:

I Z V J E Š T A J

- **Biografski podaci**

Muamer Džananović je rođen 1985. godine u Goraždu. Od rođenja živi u Sarajevu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je 2009. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i stekao zvanje *profesora filozofije i sociologije*. Diplomirao je na temu: *Polis u Platonovom i Aristotelovom mišljenju*. Magistrirao je 2014. godine na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu i stekao zvanje *magistar sociologije*. Magistrirao je na temu: *Zločini nad djecom u Goraždu tokom opsade 1992-1995*. Godine 2019. doktorirao je na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu i stekao zvanje *doktora sociooloških nauka*/

znanosti. Doktorirao na temu: *Djeca i porodica u sociologiji genocida – studija slučaja gornje Podrinje 1992-1995.*

Od 1. oktobra 2009. godine zaposlen je u Institutu, gdje je biran u zvanje *stručnog saradnika*, zatim *višeg stručnog saradnika*, a odlukom Senata Univerziteta u Sarajevu (broj: 01-1-46/20) od **29. januara 2020. godine izabran je i u zvanje naučnog saradnika.**

Iz bogate biografije izdvajamo da je autor knjige: *Zločini nad djecom u Goraždu tokom opsade 1992-1995*, koja je objavljena 2015. godine u izdanju Instituta. Koautor je knjige: *Nastanak Republike srpske: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991-1992)*, koja je objavljenja 2023. godine u izdanju Instituta i Univerzitet u Sarajevu - Instituta za historiju.

Do sada je objavio preko dvadeset naučnih radova. Učestvovao je na brojnim naučnim domaćim i međunarodnim konferencijama, tribinama i skupovima. Angažiran je na više naučnih projekata iz oblasti istraživanja ratnih zločina, od kojih su neki međunarodnog karaktera. Recenzirao i uredio je više knjiga i zbornika radova. Autor je više izložbi, publikacija. Saraduje sa istražnim i pravosudnim organima.

- **Kratak prikaz knjiga i naučnih radova objavljenih nakon izbora u naučno zvanje naučni saradnik**

- **Knjiga**

1. Muamer Džananović, Jasmin Medić, Hikmet Karčić, *NASTANAK REPUBLIKE SRPSKE: Od regionalizacije do strateških ciljeva (1991-1992)*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, 2023. [ISBN 978-9958-028-43-4, ISBN 978-9958-649-55-4; COBISS.BH-ID 53942278]

U ovom djelu, kroz relevantnu literaturu i primarnu arhivsku građu, autori objašnjavaju kontinuitet jedne nacionalističke politike koja je, da bi opstala, morala – po svaku cijenu – da uništi „ideju Bosne“, njenog multietničkog i multikonfesionalnog društva, pri tome dajući svemu

osvojenom nacionalnu konotaciju. Bez obzira što je vrh SDS-a 1990-1992. godine za realizaciju svojih ideja 1992-1995. godine presuđen pred Međunarodnim krivičnim tribunalom u Hagu na dugogodišnje ili doživotne kazne zatvora i genocid nad Bošnjacima, politički lideri RS, entiteta u Bosni Hercegovini, i danas - više od tri decenije nakon njenog nelegalnog i nelegitimnog proglašenja - svoje postojanje baziraju i njeguju na svemu onome što civilizirani svijet osuđuje. Ovim djelom autori prezentiraju razloge i motive nastanka RS-a, te dokazuju da separatističke ideje i strateški ciljevi tadašnjih lidera nisu mogli biti realizirani nikako drugačije nego genocidom. Od separatističkih ideja i „strateških ciljeva“ se ni danas ne odustaje. Slavljenje, veličanje, negiranje genocida i proslave „devetog januara 1992.“ samo su neke od aktivnosti koje organiziraju i podržavaju političke strukture u RS-u danas. Najmanje što nauka duguje jeste da objasni fenomen porijekla, odnosno nastanka tzv. Republike srpske. S tim u vezi, autori su svoja naučna, primarno empirijska istraživanja inkorporirali i napisali djelo koje je za bosanskohercegovačko društvo i bosanskohercegovačku nauku od nemjerljivog značaja.

Autori u djelu nude uvid u najbitnije događaje koji su prethodili proglašenju „Srpske republike Bosne i Hercegovine“, odnosno „Republike srpske“ 9. januara 1992. godine. Važno je što autori nude uvid i u period završnih priprema za operacionalizaciju genocida i drugih zločina protiv čovječnosti koje su ozvaničene 12. maja 1992. godine, kada su na 16. sjednici „Skupštine srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“ usvojeni „Strateški ciljevi srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“. Za potrebe istraživanja analizirali su sve bitnije odluke srpskog političkog rukovodstva od formiranja zajednica opština, odnosno autonomnih oblasti, pripremu i održavanje plebiscita, paralelizma u vidu jednostranog proglašenja tzv. „Skupštine srpskog naroda“, „Srpske republike Bosne i Hercegovine“, „Ministarstva unutrašnjih poslova“, „Vojske“, itd.

Knjiga je podijeljena u šest poglavlja.

U prvom poglavlju pod naslovom „Bosna i Hercegovina i Bošnjaci od početka XIX stoljeća do raspada Jugoslavije“ autori daju kraći historijski presjek društveno-političkih prilika na Balkanu i njegovog utjecaja na Bosnu i Hercegovinu i bošnjačko stanovništvo. Dekadencija Osmanskog carstva tokom „Istočnog pitanja“ sve se značajnije na Balkanu ispoljavalo organizovanim nasiljem nad Muslimanima. Kakav je utjecaj srpski nacionalizam od sredine XIX stoljeća do raspada Jugoslavije imao na Bosnu i Hercegovinu, kakva je u tome uloga Srpske pravoslavne crkve samo su neka pitanja ovog poglavlja. Pored toga, analizirano je koliki i kakav utjecaj je nacionalizam imao na jugoslovensku krizu i zašto je transformacija Jugoslovenske

narodne armije važna za razumijevanje ključnih procesa koncem 1980-ih godina 20-og stoljeća u Jugoslaviji.

Drugo poglavlje nosi naslov „Vojna i politička situacija od 1990. do 1992. godine“ i obuhvata značajne političke odluke donesene nakon održavanja prvih demokratskih izbora u Bosni i Hercegovini 1990. godine. Budući da je Bosnu i Hercegovinu nemoguće posmatrati izvan konteksta zbivanja u SFRJ, autori analiziraju pregovore političkih funkcionera o ustavnom uređenju zajedničke države, a posebnu pažnju posvećuju načinu transformiranja JNA u srpsku vojsku. Etnička slika Bosne i Hercegovine bila je jedna od najčešće spominjanih tema u političkom djelovanju političkih stranaka, a ona je i razlog nastanka nekoliko demografskih projekcija nastalih u tom periodu.

Treće poglavlje pod naslovom „Put u jednostrano proglašenje Srpske Republike Bosne i Hercegovine“ pruža detaljniji uvid u političke aktivnosti SDS-a, pod čijim vodstvom su proglašene zajednice opština i srpske autonomne oblasti, konstituisana „Skupština srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“ i formirano nekoliko paralelnih institucija.

U fokusu četvrтog poglavlja „Od proglašenja ‘Skupštine srpskog naroda’ do proglašenja ‘Srpske Republike’“ su dva vrlo važna segmenta iz druge polovine 1991. godine: Plebiscit srpskog naroda u Bosni i Hercegovini i Uputstvo za djelovanje srpskog naroda, poznatije kao varijante „A“ i „B“. Ovo su bili važni operativni segmenti za realizaciju zauzimanja većeg dijela teritorija Bosne i Hercegovine od strane JNA i SDS.

Presretnuti telefonski razgovori predmet su petog poglavlja pod naslovom „Zločinci na vezi: presretnuti telefonski razgovori između srpske političke elite 1991-1992. godine“. Ovi prisluskivani razgovori pružaju uvid u istinsko stanje promišljanja srpskih političara, oficira i intelektualaca u periodu priprema za konačno ostvarenje velikodržavnih ciljeva. Neke teme u ovom poglavlju odnose se na razgovore o nestanku ‘muslimana’ i Bosne i Hercegovine; opterećenosti pojmom „islamskog“ te koordinaciji političkog vodstva sa JNA. Presretnuti razgovori služe kako bi dodatno ogolili istinske namjere velikosrpske ideološke i političke elite, u čemu su autori uspjeli.

U šestom poglavlju „Od proglašenja ‘Srpske Republike’ do ozvaničenja „strateških ciljeva“ težište je na periodu od 9. januara do 12. maja 1992. godine. Ovo je period završnih priprema za početak oružane agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu i zločina nad bošnjačkim i hrvatskim stanovništvom. Neke teme koje su ovdje tretirane su Deklaracija o

proglašenju „Srpske republike Bosne i Hercegovine“; osnivanje MUP-a „Srpske republike Bosne i Hercegovine“ i proglašenje Ustava ove jednostrano proglašene republike. Budući da su odluke donesene u Skupštini srpskog naroda, autori detaljno analiziraju transkripte sa deset sjednica održanih u ovom vremenskom periodu. S obzirom da su već počinjeni zločini u većem dijelu Bosne i Hercegovine, dat je i kratak pregled zbivanja do 12. maja 1992. godine. Poseban osvrt u ovome, posljednjem, poglavlju odnosi se na analizu Šesnaeste sjednice „Skupštine srpskog naroda“ održane 12. maja 1992. godine.

- **Objavljeni naučni radovi:**

1. „**Institutional denial of genocide against Bosniaks and discrimination against returnees in Republika Srpska**”, *Bosnian Studies - Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Preporod, Sarajevo, Vol. VII, No. 1, 2023, 66-82.

U ovom radu autor navodi da izmjenom Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine kojim se zabranilo negiranje genocida i slavljenje presuđenih ratnih zločinaca nije zaustavilo prakticiranje tih pojava. Do izražaja dolaze intenzivnija crtanjem murala, dijeljenje letaka, fotografija i na druge slične načine veličanja i slavljenja presuđenih zločinaca. U posljednje vrijeme primjetan je angažman zvaničnih organa Srbije koji daju podršku naporima usmjerenim na negiranje sudski utvrđenih činjenica i revizije prošlosti, kao i u zaštiti presuđenih i optuženih ratnih zločinaca. Također, vlasti bosanskohercegovačkog entiteta Republika srpska ne mire se sa činjenicom da na „njihovim” zacrtanim velikodržavnim prostorima žive bošnjačke i hrvatske manjine. Na sve načine djeluju i poručuju da nema zajedničkog života i da ne žele pomirenje, već dalju razgradnju bosanskohercegovačkog društva i odcjepljenje manjeg bosanskohercegovačkog entiteta. Očigledno su i na tom polju razvili strategiju u kojoj se koordinirano djeluje s lokalnog, regionalnog i međunarodnog nivoa. Ovim radom autor ukazuje na najnovije pojave institucionalnog negiranja genocida nad Bošnjacima i pojave kršenja osnovnih ljudskih prava Bošnjacima i Hrvatima koji žive u entitetu Republika srpska.

2. „**Genocid nad Bošnjacima Podrinja 1992-1995. - Trideset godina poslije**“, u: *Zločini nad Bošnjacima tokom agresije 1992-1995. i memorijalizacija zločina*, El-Kalem, Sarajevo, 2023, 11-36.

Autor u ovom radu navodi da počinjeni zločini nad Bošnjacima Podrinja u periodu agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992-1995. godine sastavni su dio veliksrpskog državnog ekspanzionističkog projekta. Oslanjujući se i na primarne arhivske izvore autor daje presjek pojedinih događaja iz perioda agresije. Danas, trideset godina nakon početka agresije i činjenja genocida nad Bošnjacima nije se odustalo od tih davno zacrtanih ciljeva, a bosansko Podrinje kao važna regija, odnosno jedan od „strateških ciljeva“ srpskog naroda i danas je važan u tom smislu. Autor u radu navodi brojne primjere koji se odnose konkretnije na ovu regiju, a posebno je važno ukazivanje na pojavu da se pred domaćim organima masovno ispituju, podižu optužnice i presuđuju pripadnici ARBiH, dok za brojne nemjerljivo teže, masovne zločine godinama se rade istrage i nema konkretnih rezultata istih. Nedvojbeno je da su optužnice koje se podižu u ovim predmetima protiv pripadnika ARBiH u ogromnom disbalansu u odnosu na izvršena djela ratnih zločina koji su počinjeni u periodu agresije na podrinjsku regiju, ali i Bosnu i Hercegovinu u cijelini, naglašava autor. Navedeno doprinosi intenziviranom revizionizmu i pokušaju izmjene historijskih činjenica. Niz je drugih aktivnosti i organa RS-a kojima se pokušava relativizirati agresija, izmjeniti karakter rata, umanjiti i minimizirati zločini nad bošnjačkim civilima, a preuveličati zločini nad srpskim stanovništvom. U tom smislu sveprisutna je medijska kampanja. Njome se glorifikuje policija i vojska RS-a koje je presuđena pred svjetskim sudovima za genocid nad Bošnjacima, između ostalog, navodi autor.

3. „**Hronologija dešavanja i zločini počinjeni nad Bošnjacima u Zvorniku 1992-1995.**“, u: *Zločini nad Bošnjacima tokom agresije 1992-1995. i memorijalizacija zločina*, El-Kalem, Sarajevo, 2023, 65-76. (koautorski rad s mr. sc. Elvedinom Mulagićem)

U ovom koautorskom radu autori prezentiraju dio vlastitih višegodišnjih pretežno empirijskih istraživanja. Prezentiraju hronologiju dešavanja i brojnih masovnih zločina koji su počinjeni nad Bošnjacima na širem prostoru opštine Zvornik u periodu 1992-1995. godine. Zaključuju da masovna ubijanja, zatočenja u unaprijed pripremljene objekte, masovno mučenje, silovanja i seksualna zlostavljanja žena, djevojaka i djevojčica, ali i muškaraca, smisljeno granatiranje zbjegova civila, ciljno granatiranje i snajpersko djelovanje po urbanim područjima i

ukopavanje posmrtnih ostataka žrtava u veliki broj primarnih, sekundarnih i tercijarnih masovnih grobnica, predstavljaju specifične zločine koji su počinjeni nad Bošnjacima na prostoru zvorničke opštine. Kampanja zločina i progona bošnjačkog stanovništva na prostoru Zvornika 1992-1995. godine dostigla je takve razmjere da je uključivala ponašanje na osnovu kojeg se vidjela namjera da se djelomično ili u cijelosti unište Bošnjaci, grupa kao takva, što je ključna determinanta zločina genocida. Za tu kampanju bilo je neophodno uništiti i tragove kulturnog i vjerskog postojanja Bošnjaka uništavanjem spomenika kulture i sakralnih objekata, što je podrazumijevalo spaljivanje i uništavanje svih džamija na okupiranim prostorima Zvornika.

4. „Odnos međunarodne zajednice prema civilima za vrijeme agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992-1995.”, *Novi Muallim - časopis za odgoj i obrazovanje*, Sarajevo, jesen 2022, god. XXIII, br. 91, 76-86.

Autor u radu, naslanjajući se na različite izvore koji se tiču odluka ili izjava subjekata koji su mogli donositi odluke kojima se mogao mijenjati tok rata u Bosni i Hercegovini devedesetih godina, fokus stavlja na nekoliko tema. Prva značajna tema jeste pitanje šta su to zapravo američka, britanska, francuska i druge politike devedesetih godina navodile u javnom diskursu kao razlog “sukoba” u koji se ne treba miješati. Sljedeća, nezaobilazna tema, jeste onemogućavanje prava na samoodbranu nametnutim embargom na uvoz oružja. Izglasavanje brojnih rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a kojima se nije postizao značajan napredak u položaju civilnog stanovništva u gradovima u opsadi, s posebnim fokusom na Rezoluciju kojom su proglašene sigurne zone, zatim svjesno izbjegavanje termina genocid, u javnom diskursu pogotovo, također su teme kojima se prezentira odnos prema zločinima koji su izvršavani pred “njihovim očima”. Naslanjajući se u radu na različite izvore koji obrađuju bitne odluke ili izjave međunarodnih organizacija i pojedinaca tokom agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu 1992-1995. godine autor potvrđuje da su međunarodni zvaničnici na neki način učestvovali u svim etapama genocida nad Bošnjacima, uključujući i etapu negiranja genocida. Obrađujući nekoliko značajnih tema dokazuje da su svjetske sile, koje su utjecale na donošenje bitnih odluka tokom devedesetih godina 20. stoljeća u Bosni i Hercegovini, odgovorne za nesprečavanje zločina i mogu se smatrati odgovornim za brojne počinjene zločine.

5. „From classification to triumphalism (The last stages of genocide against Bosniaks)”, *Monumenta Srebrenica - Research, documents, testimonials - BOOK 11 - Srebrenica through past Centuries*, Public Institution for Protection and Usage of Cultural-historical and Natural Heritage of the Tuzla Canton, Tuzla - Srebrenica, 2022, 111-124.

[„Od klasifikacije do triumfalizma (posljednje etape genocida nad Bošnjacima)”, *Monumenta Srebrenica, Istraživanja, dokumenti, svjedočenja - KNJIGA 10. - Srebrenica kroz minula stoljeća*, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeda Tuzlanskog kantona, Tuzla - Srebrenica, 2021, 125-136.]

Nakon završetka Drugog svjetskog rata usvojena je Konvencija o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida. Izrečeno je i obećanje, koje je glasilo: „nikad više“, inspirirano, prije svega, ogromnim razmjerama počinjenih zločina nad Jevrejima. Uprkos cilju da se čovječanstvo oslobodi od takvih zločina, genocidi su nakon toga počinjeni na mnogim drugim prostorima uključujući i „srce“ Evrope, odnosno Bosnu i Hercegovinu. Nažalost brutalni zločini, poput onih nad Rohinjama ili Ujgurima, koja imaju obilježja zločina genocida nastavljeni su da se čine i u 21. stoljeću. Zločin genocida nije zločin koji se “slučajno” događa i koji pokreću manje grupe „paravojnih jedinica“. On je dobro pripremljen državni zločin koji ima više etapa, čime se autor detaljnije bavi u radu. Fokus stavlja i na aktuelnu etapu genocida nad Bošnjacima.

6. „Genocid nad Bošnjacima i demografske promjene na području Višegrada 1991-2013.”, *Historijski pogledi*, Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla, Tuzla, God V, broj 7, 2022, 353-378. (koautorski rad s doc. dr. Ermin Kuka)

Radikalne promjene u demografskoj strukturi stanovništva u Višegradu direktna su posljedica i rezultat agresije i počinjenog genocida nad Bošnjacima, navode autori. U Višegradu je po Popisu stanovništva iz 1991. godine živjelo 21.199 stanovnika. Među njima, Bošnjaka je živjelo 13.471 (63,54%), Srba 6.743 (31,80%), Hrvata 32 (0,15%) i Ostali i nepoznato 634 (3,37%). Po Popisu stanovništva iz 2013. godine u Višegradu je 10.531 ili 49,7% stanovnika manje u odnosu na prethodni popis. Bošnjaka je 12.428 ili 92,3% manje nego 1991. godine. Realnost je da i značajan broj popisanog stanovništva, prvenstveno Bošnjaka, ne živi na prostorima ove općine, naglašavaju autori. Oni u radu analiziraju i nastale promjene u dobroj strukturi stanovništva, promjene u fertilnoj skupini, posebno u optimalnoj fertilnoj skupini, kao i

druge pokazatelje koje obrađuju i ukazuju da na prostoru Višegrada, kao reprezentativnog uzorka za kompletno Podrinje u Bosni i Hercegovini, potpuno je izmijenjena etnička struktura stanovništva. To ukazuje da je bosanskohercegovačko društvo, multikulturalno kakvo je postojalo i na tom prostoru, potpuno razbijeno i uništeno.

7. „**Pregled tipologizacija zločina genocida: Prilog izučavanju sociologije genocida**”, *Novi Muallim - časopis za odgoj i obrazovanje*, Sarajevo, zima 2021, god. XXII, br. 88, 61-67.

Autor u ovom radu fokus stavlja, referirajući se i na strane autore, na teorijski osvrt o imenovanju zločina genocida, njegovih tehnika i klasifikaciji. U posebnom fokusu, kao važan naučni cilj istraživanja jeste tema tipologizacije zločina genocida kojom se kroz pregled teorijskih rasprava autor detaljnije bavi u radu. Kroz analizu teorijskih stavova o nekim aspektima genocida zapravo je prikazana složenost fenomena ovog zločina.

8. „**The influence of genocide on Bosniaks on demographic changes in Srebrenica and Bratunac from 1991 to 2021**”, *Monumenta Srebrenica - Research, documents, testimonials - BOOK 10 - Srebrenica through past Centuries*, Public Institution for Protection and Usage of Cultural-historical and Natural Heritage of the Tuzla Canton, Tuzla - Srebrenica, 2021, 23-54.

[„**Utjecaj genocida nad Bošnjacima na demografske promjene u Srebrenici i Bratuncu 1991-2021.**”, *Monumenta Srebrenica, Istraživanja, dokumenti, svjedočenja - KNJIGA 10. - Srebrenica kroz minula stoljeća*, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla - Srebrenica, 2021, 21 - 52.] Autor detaljnom analizom demografskih pokazatelja dokazuje da su etničke zajednice u potpunosti razorene na prostoru općina Bratunac i Srebrenica, te da je praktično ostvaren „prvi strateški cilj srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“. Autor nakon opsežnih istraživanja, između ostalog, zaključuje da danas tridesetak godina nakon genocida nad Bošnjacima, Bratunac i Srebrenica bez djece bošnjačke nacionalnosti svjedoče o razorenim lokalnim zajednicama i općom državnom nebrigom za proces održivog povratka. To, u sociološkom smislu, znači da se izgubio osnov svake zajednice, da nestaje bilo kakvih oblika proširenih, pa i nuklearnih porodica, a ostaju staračka domaćinstva i jednoroditeljske porodice kao svojevrsne “čekaonice smrti”

geografskog prostora koji je izgubio identitetske markere zajednica ljudi koji su taj prostor naseljavali stotinama godina, zaključuje autor.

9. „**Serbian and Croatian attempts to divide Bosnia and Herzegovina in order to realize their own hegemonic ideas**”, *Monumenta Srebrenica - Research, documents, testimonials - BOOK 10 - Srebrenica through past Centuries*, Public Institution for Protection and Usage of Cultural-historical and Natural Heritage of the Tuzla Canton, Tuzla - Srebrenica, 2021, 23-54. (koautorski rad s dr. sc. Amir Klik i dr. sc. Zilha Mastalić-Košuta)

[„Srpski i hrvatski pokušaji podjele Bosne i Hercegovine u cilju realizacije vlastitih velikodržavnih ideja krajem 20. stoljeća”, *Monumenta Srebrenica, Istraživanja, dokumenti, svjedočenja - KNJIGA 10. - Srebrenica kroz minula stoljeća*, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla - Srebrenica, 2021, 21 - 52.]

U ovom koautorskom radu autori prate razvoj velikodržavnih ideja Srbije i Hrvatske od njihovog nastanka u XIX stoljeću i pokušaje njihove realizacije na štetu teritorije Bosne i Hercegovine do kraja XX stoljeća. U centru pažnje prezentiranog rada jeste formiranje „Hrvatske zajednice Herceg-Bosne“ 18. novembra 1991. godine i „Srpske republike Bosne i Hercegovine“ 9. januara 1992. godine; kao velikodržavnih projekata Hrvatske i Srbije u njihovom zajedničkom i dogovorenom pokušaju destrukcije, uništenja i međusobne podjele teritorije Republike Bosne i Hercegovine.

10. „**Zaboraviti zlo – put ka pomirenju ili jedan od specifičnih načina negiranja genocida nad Bošnjacima**”, u: *Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2000: uzroci, razmjere i posljedice*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Univerzitet u Sarajevu, Univerzitet u Tuzli i Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo-Tuzla, 2021, Tom II, 653-676.

Autor se u ovom radu osvrće na (ne)svjesne načine i metode negiranja genocida nad Bošnjacima, identificira nove metode negiranja, određene devijantnosti u suočavanju s počinjenim genocidom, ali i daje preporuke u kom bi pravcu trebalo ići izučavanje genocida u Bosni i Hercegovini. Između ostalog, osvrće se na sve češće pojave u javnom diskursu gdje se od

pojedinaca naglašava važnost potpunog ili djelomičnog zaborava i što manjeg spominjanja perioda 1992-1995. godine. Kao argumentaciju za takve stavove navode da je to preduvjet pomirenja, prosperiteta, razvoja i bolje budućnosti Bosne i Hercegovine i njenog društva, čemu se autor rada u potpunosti suprotstavlja.

11. „**Child and Family in genocide (With special reference to the genocide against Bosniaks in and around Srebrenica in July 1995)**”, *Monumenta Srebrenica - Research, documents, testimonials - BOOK 9 - Srebrenica through past Centuries*, Public Institution for Protection and Usage of Cultural-historical and Natural Heritage of the Tuzla Canton, Tuzla - Srebrenica, 2020, 111-144.

[„**Dijete i porodica u genocidu – S posebnim osvrtom na genocid nad Bošnjacima u i oko Srebrenice jula 1995. godine**”, *Monumenta Srebrenica, Istraživanja, dokumenti, svjedočenja - KNJIGA 9. - Srebrenica kroz minula stoljeća*, JU Zavod za zaštitu i korištenje kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Tuzlanskog kantona, Tuzla - Srebrenica, 2020, 107 - 141]

Fokus ovog rada je odnos porodice i genocida. Autor poseban ostvrt stavlja na istraživanje prostora Srebrenice, odnosno posljedice koje ostaju društvu, porodici, a pogotovo majci, nakon što su zločinci pobili hiljade bošnjačke djece tokom agresije i genocida na tom prostoru. U rezultatima predmetnog istraživanja autor prezentira podatke u kojima navodi da je ubijeno 826 djece. Do jula 1995. godine ubijeno je 132 djece u Srebrenici, a tokom genocida u Srebrenice i oko nje jula 1995. godine ubijeno je 694 djece. U Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari do danas je, među 6.643 žrtava, sahranjeno i 442 djece, čije identitete autor prezentira u prilogu rada.

12. „**Zločini počinjeni u Zvorniku u periodu 1992-1995. godine – Nastavak kontinuiteta genocida nad Bošnjacima Podrinja**”, u: *Godina 1918. – Sto godina borbe Bošnjaka Podrinja za očuvanje identiteta*, MIZ Zvornik, Zvornik, 2020, 55-83. (koautorski rad s mr. sc. Elvedin Mulagić)

Autori u radu daju historijski presjek najvažnijih događaja i zaključuju da je nedvojbeno povezanost između zločina počinjenih nad Bošnjacima u Podrinju u periodu 1992-1995. godine i zločina počinjenih nad njima u ranijim historijskim periodima. Dat je presjek događaja kojima se

u svrhu velikosrpskog ekspanzionističkog projekta od početka XIX stoljeća ustrajno nastoji „eliminisati“ rijeka Drina kao granica između „srpskih zemalja/naroda“, kroz istrebljenje bošnjačkog stanovništva Podrinja i drugih oblasti na razmeđu Srbije i Bosne i Hercegovine. S tim u vezi, autori zaključuju da zločini počinjeni nad Bošnjacima Zvornika u periodu 1992-1995. godine predstavljaju nastavak zločina sa svim elementima genocida nad Bošnjacima Podrinja i Zvornika.

- **Realizirani naučni projekti i rad na ostalim naučnim projektima u toku prethodnog izbornog perioda:**

1. Rukovodilac projekta: „**Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava počinjeni na području općine Zvornik u periodu 1992-1995. godine**”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. (Zvanično završen marta 2023); Uz dokumentaciju priložena *Potvrda o završetku naučnoistraživačkog projekta* Instituta, broj: 84/I-23, od 17. marta 2023.
2. Rukovodilac projekta: „**Djeca i porodica u sociologiji genocida - Studija slučaja gornje Podrinje 1992-1995.**”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. (Zvanično završen marta 2023); Uz dokumentaciju priložena *Potvrda o završetku naučnoistraživačkog projekta* Instituta, broj: 85/I-23, od 17. marta 2023.
3. Kao član naučnog tima učestvovao u realizaciji projekta: „**Dokumentovan, a nepresuđen genocid**”, Arhiv Federacije Bosne i Hercegovine. (Realiziran u drugoj polovini 2022. godine); Uz dokumentaciju priložena *Potvrda Arhiva Federacije Bosne i Hercegovine*, broj: 01-04-1-267/3-23, od 20. marta 2023.
4. Kao član naučnog tima učestvovao u realizaciji projekta: „**9. januar – put u genocid**”, Arhiv Federacije Bosne i Hercegovine. (Realiziran početkom 2023. godine); Uz

dokumentaciju priložena *Potvrda* Arhiva Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 01-04-1-268/3-23, od 20. marta 2023.

5. Rukovodilac projekta: „**Opsada i odbrana Goražda 1992-1995.**”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. (Realizacija u toku);
6. Rad na projektu u svojstvu koautora: „**Historija Bosne i Hercegovine**”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju. (Realizacija u toku); Uz dokumentaciju priložena kopija *Ugovora o angažmanu na projektu* Univerzitet u Sarajevu - Instituta za historiju, broj: 0301-137/22, od 27. januara 2022.
7. Član tima na međunarodnom projektu: „**UNCONQUERED: Goražde City of Heroes**”, rukovodilac Fiona Lloyd-Davies, Studio9film, Ujedinjeno Kraljevstvo. (Realizacija u toku); Uz dokumentaciju priložena *Potvrda* Studio9films UK, od 22. marta 2023.
8. Član tima na međunarodnom projekta: „**Istina, dijalog, budućnost**”, Memorijalni centar Srebrenica - Vlada Ujedinjenog Kraljevstva. (Realizacija u toku). Uz dokumentaciju priložena *Potvrda* Memorijalnog centra Srebrenica - Potočari, broj: 02-02-3-850/23, od 3. maja 2023.

- **Neka od učešća sa izlaganjima na naučnim konferencijama, skupovima, okruglim stolovima, tribinama:**

1. Izlaganje u okviru obilježavanja Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, Geteborg – Švedska, 1. mart 2023.
2. Izlaganje u okviru obilježavanja Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, Trollhättan – Švedska, 2. mart 2023.
3. Naučni skup: „9. januar – put u genocid”, Arhiv Federacije Bosne i Hercegovine, Narodno pozorište Sarajevo, Sarajevo, 9. januar 2023.

4. Međunarodna konferencija: „Kultura sjećanja u Bosni i Hercegovini: 'Od kulture sjećanja do kulturnog pamćenja - izazovi memorijalizacije“, JU „Fond Memorijala KS“, Sarajevo, Fond Memorijala Kovači, 15. decembar 2022. Izlaganje na temu: „Memorijalizacija zločina između istine i negiranja: slučaj Zvornik“.
5. Naučni skup: „Bosanskohercegovačka država i Bošnjaci: Bošnjačka politika - povijesno iskustvo i izazovi savremenosti”, BZK Preporod, Sarajevo, 24. decembar 2022. Izlaganje na temu: „Implementacija velikodržavnog projekta srpske politike u funkciji destrukcije bosanskohercegovačkog društva i države“.
6. Tribina: „Neprocesuiranje predmeta ratnih zločina na prostoru Podrinja”, Fondacija “Istina za Goražde”, Centar za kulturu, Goražde, 20. decembar 2022.
7. Međunarodna naučna konferencija: „OBNOVA NEZAVISNOSTI BOSNE i HERCEGOVINE - 30 GODINA POSLIJE. Društveno-politički i privredni kontekst“, Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla, Tuzla, 18-19. novembar 2022.
8. Okrugli sto: „Posljedice hrvatske politike prema Bosni i Hercegovini 1992-1995”, u okviru obilježavanja zločina HVO-a u Stupnom Dolu u Varešu 1993, IZ BiH, Vareš, 17. oktobar 2022.
9. Naučni skup: „Dokumentovan, a nepresuđen genocid”, Arhiv Federacije Bosne i Hercegovine, Bošnjački institut, Sarajevo, 12. oktobar 2022.
10. Izlaganje na godišnjici obilježavanja bitke za Osanicu, Udrženje “Sinan Žuga i saborci”, Osanica - Goražde, 21. august 2022.
11. Okrugli sto: „Zločini u Podrinju 1992-1995. godine”, IZ BiH, Goražde, 6. juli 2022.
12. Tribina: „Genocid i drugi ratni zločini u Bosni i Hercegovini: ideološki i pravni aspekti”, VKBI - Regionalni odbor VKBI Tuzla i Zvornik, Tuzla, 4. juli 2022.
13. Naučni skup: „Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu: opsada i odbrana Sarajeva - Tri decencije poslije”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Vijećnica, Sarajevo, 13. juni 2022. Izlaganje na temu: „Strategija negiranja zločina i pokušaja izmjene karaktera rata u Republici Bosni i Hercegovini 1992-1995. – 'slučaj Sarajevo'.”
14. Tribini: „Kultura sjećanja na genocid u Bosni i Hercegovini”, AM SDA, Hadžići, 8. juni 2022.

15. Izlaganje u okviru obilježavanja godišnjice zločina u Osmacima i Kalesiji, MIZ BiH, Osmaci, 3. juni 2022.
16. Izlaganje u okviru obilježavanja godišnjice zločina u Drinjači, MIZ BiH, Drinjača – Zvornik, 28. maj 2022.
17. Okrugli sto: „Tuzlanska kapija - ubijanje mladosti 1995. - Nekažnjeni ratni zločin”, Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla i Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Tuzla, 23. maj 2022. Izlaganje na temu: „Zločin na tuzlanskoj kapiji - jedan od simbola zločina u 'sigurnim zonama' Ujedinjenih nacija“.
18. Naučni skup: „Zločini protiv čovječnosti i međunarodnog prava na području općine Doboј 1992-1995.”, MIZ Grapska - Doboј, 10. maj 1992. Izlaganje na temu: „Okupacija Doboјa i zločini nad civilima 1992. godine”.
19. Tribina: „Neprocesuiranje ratnih zločina na području Goražda”, u okviru manifestacije “Dani otpora 1992-2022.”, Vlada BPK-a, Centar za kulturu Goražde, Goražde, 4. maj 2022.
20. Tribina: „Tešanjski prostor 1992-1995. u svjetlu dokumenata agresora”, u okviru manifestacije „4. april – Dan otpora fašizmu općine Tešanj”, Centar za kulturu i obrazovanje, Tešanj, 4. april 2022.
21. Naučni panel: „Domaće i međunarodne reakcije na nezavisnost Republike Bosne i Hercegovine”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju i Univerzitet u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Rektorat Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 25. februar 2022. Izlaganje na temu: „Aktivnost SDS-a na najavljenu nezavisnost Bosne i Hercegovine”.
22. Javna tribina: „Koraci do referendumu 1992. godine”, BZK Preporod - gradsko društvo Mostar, Narodno pozorište, Mostar, 24. februar 2022.
23. Naučni skup: „Genocid nad Bošnjacima i demografske promjene u bosanskohercegovačkom entitetu RS od 1992. do 2022.”, BZK Preporod, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Bosanski kulturni centar, BKC, Sarajevo, 12. januara 2022. Izlaganje na temu: „Genocid u Bosni i Hercegovini i demografske promjene u Podrinju 1991-2022.”

24. Međunarodna naučna konferencija: „Slovo o Mostaru”, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta “Džemal Bijedić” u Mostaru, Mostar, 20-21. oktobar 2021. Izlaganje na temu: „Uništenje i rušenje religijskih objekata u Mostaru 1992-1995.”
25. Okrugli sto: „Ratni zločini i njihovo procesuiranje”, Koordinacioni odbor boračkih udruženja Kantona Sarajevo, Memorijalni centar Kovači, Sarajevo, 7. oktobar 2021.
26. Naučna tribina: „Obaveza pamćenja počinjenih zločina“, BZK “Preporod”, Goražde, 14. juli 2021.
27. Okrugli sto: „Izazovi Bošnjaka u Podrinju: Regeneriranje prostora i borba protiv diskriminacije”, MIZ Zvornik, Zvornik, 7. juli 2021.
28. Međunarodna naučna konferencija: „Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2000: uzroci, razmjere i posljedice”, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Univerzitet u Sarajevu, Univerzitet u Tuzli, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Gradska vijećnica, Sarajevo, 19. oktobar 2020. Izlaganje na temu: „Zaboraviti zlo – put ka pomirenju ili jedan od specifičnih načina negiranja genocida nad Bošnjacima”.
29. Tribina: „Genocid u Srebrenici – 25 godina poslije”, Centar za kulturu i obrazovanje, Tešanj, 10. juli 2020.

- **Uredništvo, recenzije, promocije knjiga i naučnih djela:**

a) uredništvo

1. Managing Editor: *Bosnian Studies - Journal for Research of Bosnian Thought and Culture*, Preporod, Sarajevo, Vol. VII, No. 1, 2023.
2. Urednik knjige: Ermin Kuka, *Živa lomača - Pionirska ulica u Višegradu (14. juni 1992.)*, Udruženje “Žena - žrtva rata”, Sarajevo, 2022.
3. Urednik knjige: Zilha Mastalić Košuta, Elvedin Mulagić i Vahid Aladžuz, *Hadžići 1992-1995*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava i Općina Hadžići, Sarajevo, 2022.

4. Kourednik knjige: Denis Bećirović, *Teritorijalni ekspanzionizam Srbije prema Bosni i Hercegovini (1804–2020)*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2021.
5. Kourednik Zbornika radova: *Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2000: uzroci, razmjere i posljedice*, (Tom 1. i 2.), Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Univerzitet u Sarajevu, Univerzitet u Tuzli i Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo-Tuzla, 2021.

b) recenzije

1. Recenzent rada: Zbornik radova *Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu: opsada i odbrana Sarajeva - Tri decencije poslije*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Sarajevo, 2023.
2. Recenzent rada: Časopis *Pregled*, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2023.
3. Recenzent rada: Zbornik radova *Zločini nad Bošnjacima tokom agresije 1992-1995. i memorijalizacija zločina*, El-Kalem, Sarajevo, 2023.
4. Recenzent rada: Zbornik radova *Slovo o Mostaru*, Fakultet humanističkih nauka Univerziteta "Džemal Bijedić", Mostar, 2022.
5. Recenzent knjige: Ramiz Salkić, *Genocidna namjera - Bratunac 1992. - Zločini nad Bošnjacima Glogove*, Udruženje porodica i prijatelja nestalih Bošnjaka "NAŠE SJЕĆANJE" Bratunac, Bošnjačko udruženje preživjelih logoraša Bratunac, 2022.
6. Recenzent rada: *Prilozi*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, 2022.
7. Recenzent rada: Zbornik radova *Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti (2)*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, 2021.
8. Recenzent knjige: Mirnes Halilović, *Ratni zločini nad djecom Zavidovića od 1992-1995.*, Općina Zavidovići, Zavidovići, 2021.
9. Recenzent rada: *Novi Muallim-Časopis za odgoj i obrazovanje*, Udruženje ilmije IZBiH, Sarajevo, br. 87, 2021.
10. Recenzent rada: *Prilozi*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, br. 50, 2021.
11. Recenzent rada: *Historijska traganja*, Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju, Sarajevo, br. 50, 2021.

c) promotor

1. Promotor knjige: Hikmet Karčić, Emir Suljagić, Sead Turčalo, *Presretnuti razgovori: pripreme za rat*, Tešanj, 4. april 2023.
2. Promotor knjige: Mirnes Halilović, *Ratni zločini nad djecom Zavidovića 1992-1995.* Zenica, 8. novembar 2022.
3. Promotor knjiga: Nedžad Ajnadžić, *Prvi korpus u odbrani Sarajeva 1992 - 1995.* i Nedžad Ajnadžić, *Politički i vojni značaj odbrane Sarajeva*, Hadžići, 4. novembar 2022.
4. Promotor knjige: Ermin Kuka, *Živa lomača - Pionirska ulica u Višegradu (14. juli 1992.)* Goražde, 15. septembar 2022.
5. Promotor knjige: Nedžad Ajnadžić, *Prvi korpus u odbrani Sarajeva 1992 - 1995.*, Kovači, Sarajevo, 31. august 2022.
6. Promotor knjige: Ramiz Salkić, *Genocidna namjera - Bratunac 1992. - Zločini nad Bošnjacima Glogove*, Bratunac, 31. juli 2022.
7. Promotor knjige: Ramiz Salkić, *Genocidna namjera - Bratunac 1992. - Zločini nad Bošnjacima Hranče, Repovca i Borkovca*, Vitez, 1. juli 2022.
8. Promotor knjige: Ermin Kuka, *Živa lomača - Pionirska ulica u Višegradu (14. juli 1992.)* Vijećnica, Sarajevo, 25. maj 2022.
9. Promotor knjige: Matthias Fink, *Srebrenica, hronologija jednog genocida ili šta se desilo sa Mirnesom Osmanovićem*, Vijećnica, Sarajevo, 15. novembar 2021.
10. Promotor knjige: Denis Bećirović, *Teritorijalni ekspanzionizam Srbije prema Bosni i Hercegovini (1804–2020)*, Vijećnica, Sarajevo, 14. oktobar 2021.
11. Promotor knjige: Mirnes Halilović, *Ratni zločini nad djecom Zavidovića od 1992-1995.*, Centar za kulturu, Zavidovići, 23. septembar 2021.
12. Promotor Zbornika radova: *Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2000: uzroci, razmjere i posljedice*, Svečana sala Rektorata Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 29. juni 2021.
13. Promotor Zbornika radova: *Genocid nad Bošnjacima, Srebrenica 1995-2000: uzroci, razmjere i posljedice*, Amfiteatar Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, Tuzla, 5. juli 2021.
14. Promotor knjige: Christine Doctare, *Kad od čovjeka očekuješ da bude muškarac*, Centar za kulturu i obrazovanje, Tešanj, 10. juli 2020.

- **Ostalo:**

Tokom ovog izbornog perioda (*naučni saradnik - od 29. januara 2020. do danas*) obavljao je brojne druge poslove i zadatke iz naučno-istraživačke djelatnosti Instituta.

Između ostalog:

1. Kandidat je dao desetine intervjeta i izjava za više printanih i elektronskih medija - domaćih i inostranih - i gostovao u mnogim radijskim i televizijskim emisijama u kojima je govorio na teme iz oblasti djelovanja Instituta. Među njima su oni za: Al Jazeera, Anadolu Agency, Voice of America, BBC, La Devoir, Klix, BHT, FTV, Fena, Hayat, Oslobođenje, itd;
2. Tokom ovog izbornog perioda kandidat je dao značajan doprinos u izradi više dokumentarnih filmova iz oblasti djelovanja Instituta. Među njima su:
 - Učesnik u dokumentarnom filmu i saradnik na prikupljanju građe za film: „Početak agresije na Miljanovce, Nove Miljanovce i Lončare“, https://www.youtube.com/watch?v=g_UR38rD3kM
 - Saradnik na prikupljanju građe za dokumentarni film: „Neprijateljska ofanziva "Prsten-94": <https://www.youtube.com/watch?v=is8Yo-3OHqg>
 - Učesnik u dokumentarnom filmu: „Ovamo Daleko - atentat na Bosnu (HERE FAR AWAY ASSASSINATION OF BOSNIA)": <https://www.youtube.com/watch?v=QcLJaxudoA0>
3. Saradivao je sa advokatskim timovima i istražiteljima na predmetima ratnih zločina;
4. Pomagao je studentima iz Bosne i Hercegovine i inostranstva u njihovim istraživanjima koja su obavljali u vezi sa izradama njihovih diplomskih, magistarskih i doktorskih disertacija iz oblasti djelatnosti rada Instituta;
5. Kao koautor priredio je dvije izložbe iz djelatnosti rada Instituta, kroz saradnju sa Arhivom Federacije Bosne i Hercegovine na izložbama: „Dokumentovan, a nepresuđen genocid“ i „9. januar - Put u genocid“.
6. Kao član Odbora za dijalog Memorijalnog centra Srebrenica boravio je u studijskim posjetama memorijalima u Austriji, Njemačkoj i Hrvatskoj (Austriji - logori Mauthauzen i Gusen, Njemačkoj - Dachau, Hrvatskoj - Vukovar, Jasenovac, Uštica).

7. U svojstvu recenzenta i istraživačka dao doprinos na pripremi i izradi konačnog dokumenta "Kalendar sjećanja" - Memorijalni centar Srebrenica.
 8. Bio je član odbora međunarodne naučne konferencije i drugih tijela, te tokom izbornog perioda naučni saradnik, pored pobrojanih, obavljao je i druge poslove i zadatke iz naučno-istraživačke djelatnosti Instituta.

• **MJŠLJENJE I PRIJEDLOG KOMISIJE:**

Dr. sc. Muamer Džananović je svojim dosadašnjim naučnoistraživačkim radom i rezultatima, koji su djelomično prezentirani u ovom Izvještaju, dokazao da se radi o kandidatu koji kontinuirano ostvaruje značajne rezultate i napredak u oblastima iz djelokruga rada Instituta. Svojim dosadašnjim radom doprinio je unapređenju, razvoju i prepoznatljivosti, kako u zemlji tako i u inostranstvu, i same Institucije - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava.

Na osnovu svega navedenog Komisija sa zadovoljstvom konstatira da kandidat dr. sc. Muamer Džananović u potpunosti zadovoljava sve definirane kriterije i potrebne uslove za izbor u naučno zvanje "viši naučni saradnik - doktor socioloških nauka", te predlaže Vijeću Univerzitet u Sarajevu - Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava da prihvati njen Izvještaj i izvrši izbor kandidata.

Komisija:

Prof. dr. Rasim Muratović, naučni savjetnik, predsjednik

Emeritus, prof. dr. Dželal Ibraković, član

Doc. dr. Ermin Kuka, viši naučni saradnik, član